

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

GÜNLÜDÜR
26-06-2025

Sayı : 64272063-610-336535

Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/27274)

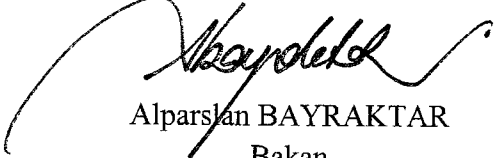
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/27274
GK 152

İlgi : 02/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1621124 sayılı yazınız.

Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK'ün tarafıma tevcih ettiği 7/27274 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN YASİN ÖZTÜRK'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

**DÖNEM
28/3**

**ESAS NO
7/27274**

Elektrik tarifesı; aktif enerji maliyeti, elektriğin üretim tesisinden son kullanıcıya kadar aktarılması için oluşan iletim ve dağıtım maliyetleri ile perakende satış hizmeti faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki maliyetlerden müteşekkildir. Perakende elektrik satış tarifesinin belirlenmesinde tarife konusu faaliyetlerle ilgili tüm maliyetlerin mevzuat gereği dikkate alınması gerekmekte olup, bu maliyetlerde gerçekleşen artışların/azalışların doğal sonucu olarak perakende satış tarifelerinde artışlar/azalışlar gerçekleşmektedir.

Elektriğin üretimi, temini ve satışı ile ilgili maliyetleri ifade eden aktif enerji bedeli ile dağıtım şebekesinin işletilmesine ilişkin maliyetleri ifade eden dağıtım bedeli Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği ile Dağıtım Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'de düzenlenmiş olup, tüm bu ikincil düzenlemeler ise şeffaf bir şekilde kamuoyunun görüşüne açılmakta ve gelen görüşler çerçevesinde gerekli değerlendirmeler yapılarak yürürlüğe alınmaktadır.

Mevcut piyasa koşulları ve kamu finansmanı dikkate alındığında nihai fiyatlarda yaşanan bu değişimin sınırlı olduğu görülmektedir. Nitekim aynı miktarda elektrik için hesaplanan fatura bedelinin asgari ücret veya ortalama gelir içerisindeki payı düşüş eğilimi göstermektedir.

Tüm düzenlemeler, özellikle hane halkının bütçesini asgari düzeyde etkileyecek şekilde oluşturulmuş olup, yapılan fiyat değişimleri sonrasında elektrikte mesken düşük kademe abone grubunda %56 ve mesken yüksek kademe abone grubunda %34 oranında Devlet desteği devam etmektedir.

Ortalama aylık yaklaşık 200 kWh mesken tüketimi dikkate alındığında, fatura tutarının asgari ücret içerisindeki payının 2000'li yıllar başındaki %20,2 seviyesinden, gerçekleşen son tarife artışı da dâhil olmak üzere %2,3 seviyesine kadar düşürüldüğü görülmektedir. Ayrıca, Avrupa Birliği resmî istatistik kurumu Eurostat tarafından en son açıklanan verilere göre 37 Avrupa ülkesi arasında elektrik mesken tarifelerinde Türkiye, en ucuz elektrik tüketim fiyatının olduğu ülkedir.

Ülkemizin enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve yerli kaynaklarımızdan azami ölçüde faydalanılması politikalarımız doğrultusunda vatandaşlarımıza makul fiyatlarla enerjinin tedarik edilmesi için önlemler alınmakta ve enerjide yerli üretimi artıran ve dışa bağımlılığı azaltan çalışmalarımıza kararlılıkla devam edilmektedir.

Bu kapsamda hazırlanan 12. Kalkınma Planı ve Bakanlığımız 2024-2028 Stratejik Planı'ndaki yerli ve yenilenebilir kaynaklardan üretilen elektrik enerjisi miktarının artırılması hedefleri doğrultusunda çalışmalar sürdürülmektedir.

Ayrıca mevzuat çerçevesinde teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin elektrik dağıtım şirketlerine "kayıp oranı hedefi" verilmektedir. Dağıtım şirketlerinin gerçekleşen teknik ve teknik olmayan kayıp oranları belirlenen hedeften yüksek ise söz konusu maliyetlere ilgili dağıtım şirketleri tarafından katlanılması sağlanmaktadır. Bu uygulama sayesinde dağıtım şirketlerinin kayıpları azaltmaya yönelik eğilimleri artırılarak teknik ve teknik olmayan kayıp oranlarının süreç içerisinde daha da düşmesi amaçlanmaktadır. Kaçak elektrik enerjisi tüketiminin önlenmesine yönelik olarak;

Dağıtım Sistemindeki Kayıpların Azaltılmasına Dair Tedbirler Yönetmeliği'nin "Sayaç Uygulamaları" başlıklı 11'inci maddesi; "*Yüksek kayıplı şirketlerin dağıtım bölgeleri içinde yer alan ve önceki yıl gerçekleştirmelerine göre teknik ve teknik olmayan kayıp oranı %30'un üzerinde olan il ve ilçelerde, ilgili dağıtım şirketi tarafından kayıp-kaçak ile mücadele dâhilinde elektrik sayaçlarının tesisi için mevzuatta tanımlanan yerden farklı bir yer belirlenebilir.*" hükmünü amir olup, bu kapsamda teknik ve teknik olmayan kayıp oranı %30'un üzerinde olan il ve ilçelerde bulunan sayaçlar, bireysel müdahale ve kontrol alanı dışına çıkarılarak kaçak kullanımının önüne geçilebilmesi adına sayaçların kullanıcı müdahalesinden uzak olan bağlantı direkleri üzerine monte edilmesi sağlanabilmektedir.

30.05.2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nde de konuya ilişkin bazı hükümler yer almakta olup, buna göre bir kullanım yerinde kaçak

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN YASİN ÖZTÜRK'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

DÖNEM
28/3

ESAS NO
7/27274

elektrik tüketiminde bulunulduğunun tespit edilmesi halinde ilgili elektrik dağıtım şirketi tarafından o kullanım yerlerinin elektriğinin kesilmesi ve tespite ilişkin Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulabilmesine ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Yanı sıra kaçak elektrik enerjisi tüketim fatura tutarları hesaplanırken kaçak elektrik enerjisi tüketilen dönemde uygulanan tarifenin 1,5 katı, mükerrer tüketimlerde ise 2 katı olarak hesaplanması gibi bazı caydırıcı yaptırımlar bulunmaktadır. Yönetmelik'in "İhbar ve şikâyet başvuruları" başlıklı 55 inci maddesinde yer alan; *"Arıza bildirimleri ile kaçak ve usulsüz elektrik enerjisi kullanım ihbarları, şikayetler ve bilgi edinmeye ilişkin tüm başvurular ilgili tüzel kişiye yazılı, telefonla veya internet aracılığıyla yapılabilir."* hükmü de kaçak elektrik enerjisi tüketimine ilişkin tespitlerin yapılabilmesi hususuna önemli katkılar sağlamaktadır.

Alınan bu tedbirler sayesinde 2009 yılında Türkiye ortalaması yaklaşık %20 olan kayıp kaçak oranı %9,4'e düşürülmüştür.

Bununla birlikte Ülkemizde yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretimi teşvik edilmekte olup, mevzuatımızda buna yönelik olarak çeşitli düzenlemeler yapılmaktadır. Bu amaç doğrultusunda 2005 yılı itibarıyla Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun (YEK Kanunu)'nda yapılan düzenlemeler ile yenilenebilir enerji kaynaklarına alım garantisi ve arazi edinimlerinde indirim uygulanabilmektedir. Yine YEK Kanunu'nda 2011 yılında yapılan değişiklikle, yenilenebilir enerji üretim tesislerine belli süreyle alım garantisi ve söz konusu YEK belgeli üretim tesislerinde kullanılan ekipmanın ilgili mevzuatta belirtilen oranda ülkemiz sınırları içerisinde üretilmiş olması halinde yerli aksam destekleme fiyatı uygulanmıştır.

YEK Kanunu kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinden lisans tarihinden itibaren on yıl boyunca izin, kira, irtifak hakkı ve kullanma izni bedellerine %85 indirim uygulanmaktadır. Ayrıca Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin 43'üncü maddesi kapsamında, yerli doğal kaynaklar ile yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi kurmak isteyen şirketlerden, lisans başvurularında Önlisans/Üretim Lisansı/OSB Üretim Önlisans/OSB Üretim Lisansı alma bedelinin %10'u tahsil edilmektedir.

Yenilenebilir enerji alanında gerçekleştirilen yatırımlarla ilgili olarak ayrıca Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) modeliyle yenilenebilir enerji kaynaklarının değerlendirilmesinde yeni bir yatırım modeli hayata geçirilmiştir. Bu model kapsamında toplam 6.020 MW kapasite tahsis edilmiş olup, 2.149 MW kapasitenin kurulumu tamamlanmıştır. Kalan kısmının ise yatırım süreçleri devam etmektedir.

Yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının arttırılmasına yönelik atılan bu adımlar sayesinde halihazırda yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı kurulu gücümüz 2025 yılı Nisan sonu itibarıyla 71,9 GW'a ulaşmış olup, toplam kurulu gücümüzün %60,6'ünü ise yenilenebilir enerji kaynakları oluşturmaktadır.

Bununla birlikte, 2020-2035 yıllarını kapsayan uzun vadeli Türkiye Ulusal Enerji Planı'na göre Ülkemizin 2035 yılında elektrik talebinin 510,5 TWh seviyesine; birincil enerji tüketiminin ise 205,3 milyon ton eşdeğer petrol (TEP) seviyesine çıkması öngörülmektedir. Bu bağlamda, yayımlanan Yenilenebilir Enerjide 2035 Yol Haritası'na göre 2024 yılı sonu itibarıyla 32,7 GW olan toplam güneş ve rüzgâr kurulu gücümüzün yaklaşık 4 katına çıkarılarak 2035 yılında 120 GW seviyesine ulaştırılması hedeflenmektedir.